

KRUPSKÉ STŘÍPKY

Obecní úřad Horní Krupá
1 / 2013

A nyní již je chodník i s mostkem dokončen.
Věříme, že bude hojně využíván a přispěje k větší bezpečnosti
všech chodců.

Milí spoluobčané

Letos si připomínáme již 730 let od založení naší obce. Při této příležitosti přináším třetí a poslední díl o historii naší obce. V minulých dvou vydáních Krupských střípků jste si mohli přečíst o založení obce a jejím rozrůstání. Dále také o období první a druhé světové války. V tomto díle si připomeneme dobu poválečné obnovy, nástupu komunistů, normalizace, až do dnešních dnů.

Doba po konci druhé světové války byla hlavně ve znamení poválečné obnovy poměrů v našem kraji. Došlo v pořadí již k druhé pozemkové reformě a k rozdělování zabavených majetků a pozemků. Dále se také ve velkém budovalo.

Hlavní potřebou po válce byly potraviny. Problémy s dodávkami byly hlavně ve městech. Každý rolník musel podle velikosti svých polností dodávat určené množství výrobků a produktů. Po splnění dodávek mohli prodávat svoje výrobky za volné ceny, které byly ovšem hodně vysoké. Existoval ale také lístkový systém, kde byly ceny potravin nízké – těchto lístků bylo samozřejmě málo a dostávali je jen někteří. Například zemědělci s výměrou nad 15 ha a živnostníci na ně neměli nárok. Lístkový systém skončil tzv. měnovou reformou, která se udála přesně před šedesáti lety, tedy v roce 1953.

I v této době se v naší obci budovalo. Když svaz mládeže zakoupil budovu bývalého hostince (čp. 49), upravil ji na sál, klubovnu a obecní knihovnu. Dále zde byl dětský útulek a poradna pro matky. Také se postavila hasičská zbrojnice a garáž pro autobus, kde nyní parkuje technika dobrovolných hasičů.

Počasí nebylo v některých těchto letech příliš příznivé a tak měli zemědělci (nejen krupští) problémy s nařízenými

dodávkami. Když je nesplnili, byla pak jejich pole nuceně předána menším rolníkům a někteří z nich byli i vystěhováni. To bylo v 50. letech, po zlomu, který nastal v únoru 1948. Tehdy došlo ke známému komunistickému převratu, podporovanému sovětským mocenským blokem a ke zvolení Klementa Gottwalda prezidentem. Tím započala doba, která skončila až v roce 1989 a přinesla mnoho událostí, o kterých zde bude také řeč.

V první řadě přinesla tato doba snahu o sdružování zemědělských provozů podle sovětských vzorů do družstev (jako byly v Sovětském svazu kolchozy a sovchozy). Na získávání občanů do jednotného zemědělského družstva (JZD) se podíleli i agitátoři z řad komunistických úřadů.

K založení družstva v naší obci přispělo i neplnění dodávek některých zemědělců. První budovou nového družstva bylo čp. 10. Mělo 168 členů s výměrou 650 ha. Začátky byly kvůli chybějící technice, roztržitosti provozů a částečné nedobrovolnosti velmi těžké.

Měnová reforma, o které je psáno výše a která proběhla 1. června 1953 zklamala většinu lidí a nahlodala jejich původní důvěru v KSČ. Hotovost se totiž měnila v poměru 1:5 do 300,- korun a nad 300,- korun v poměru 1:50. Vklady v bankách se měnily podobným způsobem. Lístkový systém byl zrušen. Tato „reforma“ měla za následek ožebračení obyvatel a promítla se i v naší obci a JZD - ze družstva vystoupila většina lidí.

Dále se ovšem budovalo. Budova čp. 35, kde dříve sídlil místní národní výbor, byla v roce 1955 upravena jako dětský útulek. Mateřská škola, která je zde dosud, prošla řadou stavebních úprav. Také byl zbudován vodovod pro domy kolem silnice na Lysou. V roce 1957 se dočkaly také osady Zálesí a Údolí elektrifikace, kterou provedli místní občané.

Hodně se budovalo v zemědělském družstvu, jemuž se začalo dařit lépe, hlavně díky rolníkům, kteří do něj přistupovali. Stavěly se nové provozy, chlévy, drůbežárna a další. Pořízeny

byly také traktory. Rostoucí životní úroveň se projevovala i u občanů, v jejich domácnostech se objevovaly první pračky, sporáky a rozhlasové přijímače. V roce 1959 byla v Horní Krupě televize ve čtyřech rodinách a bylo zde pět automobilů. V této době se úspěšně rozvíjel také svaz požární ochrany (dnešní SDH), který se účastnil řady cvičení, odkud si odvážel první a druhá místa. Sbor zasahoval při požárech především v okolních obcích. V roce 1957 byl založen místní svaz žen, jehož členky pořádaly různé besídky a slavnosti. V roce 1959 byla založena osvětová beseda, jejímž hlavním cílem bylo promítání filmů ve vsi.

Období mezi lety 1960 a 1970 bylo především ve znamení rozvoje obce a také zemědělského družstva. V roce 1963 byla postavena silnice na osady Zálesí a Údolí. V tomto roce k nám také začala dojíždět pojízdná prodejna. V družstvu byl dobudován velkokapacitní kravín. V roce 1965 byla postavena šestibytovka a byla zahájena stavba prodejny.

Dalším mezníkem, který se ovšem na chodu naší obce tolik neprojevil, byl vpád vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968. Tato situace nezabránila obci v dalším rozvoji. V roce 1971 byl slavnostně otevřen kulturní dům, který dodnes slouží všem obyvatelům vesnice. V zemědělském družstvu byla dokončena bramborárna a obilní silo.

Další vývoj naší obce od roku 1970 dodnes je většině občanů dobře znám z vlastní zkušenosti a není třeba jej připomínat. Horní Krupá, ač nebyla zpočátku tak významnou vesnicí, si za uplynulá léta vybojovala přední pozici mezi okolními obcemi. Je to nejen díky dobré dopravní dostupnosti, infrastruktuře a vybavenosti obce, ale také díky snaze občanů a místní samosprávy nadále obec rozvíjet.

Václav Lacina ml.

Zapomenutí hrdinové

Výstava v Galerii stodola (u evangelické fary) do 28.7.2013

Bedřich (Fritz) Dědek, narozen 1934 v Ústí nad Labem

Doma mu říkali Fritzí nebo Bedřichu, podle toho, jestli na něho volal tatínek, či maminka. Když jeho rodné Ústí nad Labem obsadila v říjnu 1938 německá vojska, byly mu teprve čtyři roky. Jeho tatínek, elektromontér na mohutné střekovské přehradě na Labi, však byl přesvědčený sociální demokrat, stoupenec Československé republiky. Henleina nevolil a své demokratické smýšlení nezměnil ani pod tlakem nacistické okupace. Tajně s maminkou a dalšími přáteli poslouchali rozhlas z Londýna. Malý Bedřich se přes svůj útlý věk účastnil několika odvážných antifašistických činů. Například jednou nesl maminčiny buchtý ruským zajatcům pracujícím v nedalekém zahradnictví. Byli tak vyhladovělí, že okusovali kůru stromů. Maminka ho za Rusy poslala v době leteckého poplachu. Myslela, že všichni budou schovaní v krytech a tak se zásilkou proklouzne. Ale Bedřicha s buchtami zahlédli sousedé, fanatičtí nacisté, a udali rodinu gestapu. Otec byl na několik měsíců nuceně nasazen mimo město. Život Bedřicha byl však odmalička svázán s ústeckými zdymadly – největším vodním dílem první republiky. Hrál si na přehradě už v době, kdy ještě nebyla dostavěná. Na konci války, v květnových dnech, tehdy ustupující německá armáda v rámci taktiky “spálené země” podminovala zdymadla. Otec Josef přesvědčoval vojáky, aby od zničení jezu upustili, aby domysleli následky obrovské vlny, která smete všechno na březích Labe, včetně velké části Ústí. Mezitím poslal syna Bedřicha domů pro štípačky a pokusil se jimi přerušit drát k detonátoru. Bedřich se bojového úkolu zhostil na jedničku. Nepozorovaně proklouznul kolem vojáků a na správném místě

přeštípl dráty... Po osvobození se Bedřichova rodina stala cílem jak divokého odsunu, tak i opovržení a ústrků. Ač rodiče s dětmi mohli zůstat v Československu, nálepku “Poloněmců” měli napořád. Bedřich jako mnoho ostatních německých antifašistů o své odvážné minulosti nikdy nemluvil.

Výstava “Zapomenutí hrdinové, i oni byli proti fašismu” vypráví příběh o lidech, kteří se vzepřeli převládajícímu politickému přesvědčení svého užšího i širšího okolí a

osvědčili svou odvahu a statečnost. Výstava je rozdělená do dvou částí. První je obecný přehled vývoje německých antifašistů před válkou, během války a po válce. Druhá část je věnovaná životním příběhům konkrétních lidí. Na sluchátkách můžete zaslechnout část jejich vyprávění, vzít si s sebou domů jejich stručně sepsaný příběh, či si zakoupit publikace k výstavě. Na replikách plakátovacích sloupků se promítají filmové záběry z tehdejších filmových týdeníků. Výstava je obvykle otevřená v pátek a neděli odpoledne a nejlépe po domluvě s farářem Davidem Šormem na t.č.: 739 244 611. Vstupné dobrovolné. Rádi vás uvítáme.

Více informací na www.zapomenutihrdinove.cz či <http://horni-krupa.evangnet.cz/>

David Šorm

Klubovna holubářů

Chovatelé poštovních holubů ukončili v naší obci svoji činnost a zůstává nám nevyužitá klubovna (bývalá sběrna mléka). Je do ní zavedena a připojena elektřina.

Obracíme se na občany s prosbou, zda nemají nápady nebo návrhy, jak nebo k čemu tento prostor využít.

Děkujeme a očekáváme vaše podněty.

Společenská kronika

za období od posledního vydání Krupských střípků

Významná jubilea:

Polívková Marie, 80 let

Žáková Alena, 75 let

Pelikán Karel, 80 let

Kolařík Václav, 88 let

Rasocha Bohuslav, 92 let

Heroldová Lydie, 93 let

Blažková Milada, 75 let

Vágnerová Božena, 89 let

Bukovská Anna, 70 let

Pospíchalová Zdeňka, 85 let

Jelínek Jan, 89 let

Vágnerová Anna, 70 let

Votavová Marie, 70 let

Přejeme pokojné dny.

Narodily se tyto děti:

Zuzana Fořtová, Zálesí

Alena Machková, Horní Krupá

Eliška Fidlerová, Horní Krupá

Amálie Güntherová, Horní Krupá

Matyáš Páleníček, Horní Krupá

Jiří Med, Horní Krupá

Matyáš Kaňkovský, Horní Krupá

Blahopřejeme a radujeme se z Vašeho dítěte

Zemřeli:

Marie Švecová, Horní Krupá

Vzpomínáme spolu s Vámi

Dostala se k nám tato fotografie. Údajně je z pozůstalosti pana Šouby a je uložena v muzeu v Havlíčkově Brodě.

Hezká, že?

Ztráty a nálezy

V kulturním domě zůstaly po dětském karnevalu dámské černé rukavice. Jsou k vyzvednutí na obecním úřadě.

Prodej stavebního pozemku

Obec nabízí k prodeji poslední pozemek ke stavbě rodinného domu v Horní Krupě v lokalitě „Kamenná“.

Rozpis svozu komunálního odpadu na rok 2013 v naší obci

Leden	04.01.	18.01.	
Únor	01.02.	15.02.	
Březen	01.03.	15.03.	29.03.
Duben	12.04.	26.04.	
Květen	10.05.	24.05.	
Červen	07.06.	21.06.	
Červenec	05.07.	19.07.	
Srpen	02.08.	16.08.	30.08.
Září	13.09.	27.09.	
Říjen	11.10.	25.10.	
Listopad	08.11.	22.11.	
Prosinec	06.12.	20.12.	

V neděli 2. června 2013 jsme při zápisu do Pamětní knihy obce prožili malou slavnost s rodiči dětí – byly zapsány čtyři holčičky.

Děkujeme všem za příspěvky do časopisu.

Časopis Obce Horní Krupá.

Horní Krupá 49, 580 01, IČO 00267481

Vydává Obecní úřad Horní Krupá.

Časopis je zapsán do evidence periodického tisku u MK ČR
a bylo mu přiděleno evidenční číslo: MK ČR E 19537.

Písemné příspěvky posílejte na OÚ Horní Krupá, 580 01
nebo

e-mailem obec@hornikrupa.cz.

Telefonické dotazy a připomínky na tel. čísle 569436145,
725 101 163.

Foto na titulní straně: Jana Horáková

Distribučováno zdarma do všech schránek. Pokud jste časopis
nedostali, přihlaste se na OÚ, kde je k dispozici.

Červen 2013